TECHNISCHE VRAGEN PROGRAMMABEGROTING 2023

Inleiding
Aan de leden van de raad is gelegenheid gegeven technische vragen te stellen over de Programmabegroting 2023. De fracties van het CDA, Gemeentebelangen, de SP en Lokaal Betrokken hebben van die mogelijkheid gebruik gemaakt. In dit document zijn alle vragen en antwoorden opgenomen.

CDA

BEGROTING IN HOOFDLIJNEN

Financiële beschouwingen

1. *blz. 6 Maatregelennota Geert Teis*
Kunt u verduidelijken waarom de taakstelling van € 150.000,00 euro niet haalbaar is gebleken bij Geert Teis?

Antwoord
In de maatregelennota 2021-2024 van Gemeente Stadskanaal is bij Theater Geert Teis een verruimingsmaatregel van € 150.000 opgenomen. Deze ambitie wordt inmiddels niet meer realistisch en haalbaar geacht. Zo is het niet reëel om de Pleinzaal grootschalig aan te passen zodat het voor meer activiteiten, die extra inkomsten opleveren, gebruikt kan worden.
Door de coronacrisis is de gehele theatersector uit het lood geslagen en (hopelijk slechts tijdelijk) veranderd. De branche bereidt zich voor op een situatie waarin de gevolgen van het virus ook de komende jaren nog voelbaar zullen blijven. De komende jaren moet voornamelijk ingezet worden op het terugwinnen van het publiek.

2. *blz. 7 Analyse resultaat ten opzichte van de voorjaarsnota 2022.*
Het saldo van niet nader toegelichte ontwikkelingen. Dit betreft voornamelijk indexering van diverse overige budgetten.
Wij zien een bedrag bij niet nader toegelichte ontwikkelingen van € 1.086.000,00. Gezien de hoogte van het bedrag toch graag nadere specificatie.

Bestaand beleid		Overige ontwikklingen				meerjarenplanning	
Pag	Onderwerp		Saldo				
28	taakveld Economie	€ 2.000,00	N				
29	taakveld sociale domein	€ 189.000,00	N				
30	taakveld sociale domein					€ 26.000,00	N
35	taakveld onderwijs	€ 4.000,00	N				
36	taakvelden sport, cultuur en recreatie	€ 99.000,00	N				
36	taalvelden sport, cultuur en recreatie					€ 18.000,00	N
44	taakvelden verkeer, vervoer en waterstaat	€ 29.000,00	N				
44	taakvelden volksgezondheid en milieu	€ 63.000,00	N				
44	taakvelden volkshuisvesting, leefomgeving en	€ 25.000,00	N				
50	Taakvelden bestuur en ondersteuning	€ 41.000,00	N				
50	Taakvelden veiligheid			€ 164.000,00	V		
50	taalvelden volksgezondheid en milieu	€ 5.000,00	N				
53	taakvelden onroerendzaakbelasting	€ 29.000,00	N				
53	taakveld uitkeringen gemeentefonds	€ 279.000,00	N				
53	taakveld overige baten en lasten	€ 26.000,00	N				
54	taakveld beheer overige gebouwen en gronde	€ 18.000,00	N				
54	taakveld uitkeringen gemeentefonds	€ 251.000,00	N				
	Totaal	€ 1.060.000,00					

Antwoord
De toelichting op bladzijde 7 betreft een analyse van de verschillen tussen de begroting 2023 en de ramingen voor 2023 in de meerjarenraming van de begroting 2022 in de Voorjaarsnota 2022.
Zoals aangegeven bij het laatste aandachtstreepje betreft het bedrag van € 1.086.000,00 voornamelijk indexeringen (prijsontwikkeling) van een groot aantal budgetten waar verder geen significante overige mutaties op plaatsgevonden hebben en daarom niet toegelicht zijn.

Overigens betreffen de door u in bovenstaand overzicht opgenomen bedragen de toelichtingen bij de programma's en algemene dekkingsmiddelen tussen de begroting 2023 en de ramingen voor 2022 van de begroting 2022. Hierop is hetzelfde antwoord van toepassing.

BEGROTING

PROGRAMMA'S

2. Ontplooiing

3. *blz. 32 Afhankelijk van nadere besluitvorming in 2022, starten wij in 2023 met de ontwikkeling van een nieuwe onderwijsaccommodatie voor de scholen Maarsborg en Neuteboom, inclusief ruimte voor kinderopvang en exclusief een gymzaal. Dit is conform het scenario "meest logisch" zoals door de gemeenteraad in 2019 besloten.*
Kunt u aangeven welke besluitvorming er wordt bedoeld voor 2022?

Antwoord
Nadere besluitvorming ten aanzien van de definitieve bouwlocatie, het bouwheerschap en de financiën.

4. *blz. 33 Activiteiten peuteropvang*
Het kabinet wil dat elk kind goed voorbereid aan het basisonderwijs kan beginnen.
Wat zijn de cijfers hieromtrent in onze gemeente?

Antwoord
Over het lopende kalenderjaar (2022) zijn nog geen cijfers beschikbaar. Uit de jaarrekening 2021 kunnen we opmaken dat van het totaal aantal peuters in dat jaar van 372 er totaal 276 de peuteropvang hebben bezocht (= afgerond 74%).

5. *blz. 36 Opbrengsten Theater Geert Teis*
De opbrengsten van Theater Geert Teis in 2023 zijn naar verwachting € 65.000 lager.
Kunt u nader specificeren waarop de verwachte verlaagde opbrengsten gebaseerd zijn?

Antwoord
Er is in de begroting 2023 rekening gehouden met een stijging van de kosten van de inkoop van voorstellingen, terwijl aan de inkomstenkant een verlaging van entreegelden is geraamd. Dit in verband met de terughoudendheid van het publiek als gevolg van corona en de koopkrachtproblematiek. Wat betreft de sponsorgelden is er sprake van een verhoging; per saldo levert het een nadeel op van € 65.000,00.

3. Leefbaarheid

6. *blz. 40 Taakvelden volksgezondheid en milieu*
In de nota duurzaamheid hebben wij 100% energie neutraliteit in 2050 geformuleerd.
In 2022 28% 60% in 2035.
Is het al inzichtelijk of wij de 28% halen? Zo nee, op welk percentage verwacht de gemeente aan het einde van 2022 uit te komen?

Antwoord
Het is pas achteraf vast te stellen welk percentage energieneutraliteit is behaald. In 2023 wordt de nota duurzaamheid herzien, daarbij wordt ook berekend hoever wij zijn met onze doelstelling.

7. *blz. 41 Taakvelden volkshuisvesting, leefomgeving, en stedelijke vernieuwing*
Omgevingswet treedt naar verwachting op 1-1-23 in werking ,…
We verwachten in 2023 ook separate kleinere bestemmingsplannen te moeten maken voor project gerelateerde ontwikkelingen
Kunt u een aantal voorbeelden noemen waaraan wij moeten denken?

Antwoord
Voor beleidsmatige ontwikkelingen die planologisch vastgelegd moeten worden is een bestemmingsplan het aangewezen instrument. Denkbeeldige voorbeelden hiervan zijn een bestemmingsplan voor het vastleggen van regels omtrent kamerverhuur of bed & breakfast. Ook kan er voor concrete gemeentelijke projecten in de fysieke leefomgeving een wijziging van de bestemming nodig zijn. Dit wordt planologisch vastgelegd in een bestemmingsplan. Een voorbeeld is het realiseren van een maatschappelijke functie in een nieuw gebouw waarbij de bestemming niet past bij het beoogde gebruik.

8. *blz. 44 bijdrage Omgevingsdienst*
De bijdrage aan de Omgevingsdienst Groningen voor het taakveld Wonen en bouwen is gestegen met € 107.000,00.
Kunt u nadere onderbouwing geven van de gestegen kosten?

Antwoord
De raming is gebaseerd op de in de begroting van de omgevingsdienst opgenomen deelnemersbijdrage voor onze gemeente. De bijdrage betreft de uitvoering van het ingebrachte takenpakket en wordt bepaald aan de hand van de begrote productie (output).
Hierbij is rekening gehouden met structurele wijzigingen in de jaaropdracht, bijstelling van de kengetallen en loon- en prijsontwikkelingen. Daarnaast is uitgegaan van een aanvullende bijdrage voor de extra inzet voor de Omgevingswet en een aanpak van de arbeidsmarkt. Deze kosten zijn naar rato van de inzet verdeeld over de deelnemers.

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN

9. *blz. 53 In verband met de afloop van de Wet sociale werkvoorziening (WSW) daalt de integratie-uitkering Participatie. In 2023 gaat het om € 182.000,00. De bijdrage aan Wedeka is met hetzelfde bedrag verlaagd.*
Kunt u nader aangeven wat de consequenties zijn voor de Wedeka t.a.v. deze vermindering in bijdrage?

Antwoord
Dit betekent voor Wedeka een lager subsidieresultaat. Dit zal moeten worden opgevangen door een hoger bedrijfsresultaat. Indien dit niet kan worden gerealiseerd ontstaat er een risico op een nadelig exploitatieresultaat en daarmee op een hogere bijdrage van de deelnemende gemeenten.

10. *blz. 54 De reserveringen voor vervangingsinvesteringen nemen toe met € 38.000,00.*
Kunt u aangeven over welke vervangingsinvesteringen wij hier spreken?

Antwoord
In de begroting en meerjarenraming worden vaste bedragen (cumulatief) gereserveerd voor het dekken van de kapitaallasten van het meerjarenprogramma vervangingsinvesteringen. Dit betreft vervangingsinvesteringen van gebouwen en civiele kunstwerken.

PARAGRAFEN

2. Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

11. *blz. 72 De geplande naar ook eventueel no nog onvoorzien (neven) effecten van dit nieuwe regionale en lokale inkoopbeleid zijn een kans maar vormen ook een risico.*
Wanneer kunnen we duidelijkheid verwachten over de financiële risico's en over de kansen?

Antwoord
In verband met de inkoopprocedures kunnen we de financiële risico's en kansen op zijn vroegst eind mei 2023 inschatten.

7. Paragraaf grondbeleid

12. *blz. 93 Gezien de bevolkingsprognose en ontwikkeling van de woningmarkt beperkt de grondexploitatie zich tot de uitgifte van kavels voor woningbouw in lopende projecten. Hieronder wordt per woningbouwproject een stand van zaken gegeven en wordt ingegaan op de verwachtingen voor de toekomst. Wat bedoeld u met "gezien de bevolkingsprognose? Kunt u hier een andere onderbouwing voor geven? Wij zien dat de nota grondbeleid gedateerd is en dat er een nieuwe nota wordt voorbereid. Waarom hanteert de gemeente" wederom voor 2023 een situatief grondbeleid? Welke afwegingen heeft u hiervoor gemaakt?*

Antwoord
In 2022 is door STEC het woningmarktonderzoek geactualiseerd. Dit onderzoek wordt binnenkort aan de gemeenteraad aangeboden. Uit het onderzoek blijkt dat de huishoudensontwikkeling de komende 10 jaar positief is waarna weer een daling wordt voorzien. Voor de woningmarkt houdt dit in dat er behoefte is aan toevoeging passend bij de schaal en omvang van de kernen in de gemeente Stadskanaal.
De gemeente hanteert voor 2023 wederom een situatief grondbeleid om dat het grondbeleid nog geactualiseerd moet worden. Daarnaast biedt het situatieve grondbeleid de mogelijkheid om goed in te spelen op kansen die zich per locatie voordoen en die passend zijn bij de bevolkingsprognoses. Het biedt de gemeente flexibiliteit. Naast locaties die de gemeente zelf in ontwikkeling heeft wordt er ook gewerkt aan nieuw te ontwikkelen locaties en zijn veel locaties in eigendom bij woningcorporaties of projectontwikkelaars.

13. *blz. 93 Op 1 januari 2023 heeft de gemeente 4 ha grond beschikbaar voor woningbouw- en bedrijfslocaties, 3 ha is bestemd voor woningbouw en 1 ha voor bedrijvigheid.*
Wij lezen dat de gemeente nog 3 ha beschikbaar heeft voor woningbouw. Kunt u al aangeven wanneer er uitgifte van deze gronden plaats gaat vinden?

Antwoord
De aangehaalde 3 hectare bestaat uit verschillende locaties. Per locatie/project worden deze ontwikkeld en op de markt gebracht. Gestart wordt met de Blauwe Kamer in Alteveer maar ook voor andere locaties in bijvoorbeeld de kern Stadskanaal is de planvorming gestart of zijn de bestemmingsplannen al opgesteld. Zodra de hele ruimtelijke procedure doorlopen is en het exploitatieplan gereed en akkoord bevonden worden de locaties volgordelijk in de markt gezet. De verwachting is dat er de komende tijd een aantal locaties op de markt gebracht worden.

GEMEENTEBELANGEN

BEGROTING IN HOOFDLIJNEN

Financiële beschouwingen

14. *blz. 6*
Er staat dat de in de Maatregelennota 2021-2024 opgenomen taakstelling van € 150.000,00 voor het theater Geert Teis niet haalbaar is gebleken. De raming is vervallen.
Welke reden c.q. redenen ligt/liggen hieraan ten grondslag?

Antwoord
Zie beantwoording van vraag 1.

BEGROTING

PROGRAMMA'S

1. Participatie

15. *blz. 19 Waarom daalt het aantal begrote techniektesten DOK4 van 80 in 2022 naar 40 in 2023?*

Antwoord
Dit jaar is er een nieuw contract met Gap Academy afgesloten. Hierbij zijn nieuwe werkafspraken gemaakt waardoor minder techniektesten worden afgenomen. Dit heeft onder andere te maken met een verminderde instroom en een andere aanpak voor statushouders.

16. *blz. 29 Welke gemeente is uit het samenwerkingsverband Sociale Recherche Noord- en Oost Groningen (SRNOG) getreden? Staan er meer gemeenten op de rol om uit te treden?*

Antwoord
De gemeente Het Hogeland heeft de samenwerking per 1 juni 2021 beëindigd. De gemeenten Stadskanaal, Pekela en Veendam blijven samenwerken. Het convenant wordt dit jaar aangepast, herschreven en ter besluitvorming aan het college voorgelegd.

2. Ontplooiing

17. *blz. 31 Onder de beleidsindicatoren staat bij de toelichting onder 2 "relatief verzuim" dat de periodeaanduiding staat voor het schooljaar 2018/2019. In het staatje daarboven staat dat het om de periode 2021 gaat. Welke periode is juist? Onder "relatief" verzuim scoren wij (72) t.o.v. Nederland (19) fors hoger. Wat is/zijn daarvan de reden(en)?*

Antwoord
- In de toelichting op de tabel onder 2 is abusievelijk een onjuiste periodeaanduiding opgenomen. Dit moet zijn 2020/2021. Dit geldt ook voor de toelichting bij 3. Voortijdige schoolverlaters (VO + MBO).
- Uitgangspunt is dat gemeenten voor de (verplichte) beleidsindicatoren gebruik maken van de (landelijke) publicatie van bestaande bronnen. Van de gepubliceerde cijfers is geen analyse beschikbaar. Wij nemen uitsluitend de beschikbare gegevens van het dashboard "Besluit Begroting en Verantwoording" via waarstaatjegemeente.nl op. Uit het oogpunt van zorgvuldigheid geven we geen inhoudelijke toelichting. De brongegevens zijn niet de eigen gegevens van onze gemeente en zijn daarom door ons niet met zekerheid juist te interpreteren.
  Bij het opstellen van de begroting 2023 zijn de op dat moment beschikbaar gegevens opgenomen.

18. *blz. 32 Afhankelijk van nadere besluitvorming in 2022, starten wij in 2023 met de ontwikkeling van een nieuwe onderwijsaccommodatie voor de scholen Maarsborg en Neuteboom, inclusief ruimte voor kinderopvang en exclusief een gymzaal.*
Door wie en welke nadere besluitvorming moet er in 2022 nog plaatsvinden?

Antwoord
Zie beantwoording van vraag 3.

3. Leefbaarheid

19. *blz. 44 Het nadelig saldo van de lasten en baten op het onderdeel Afval is gestegen met € 108.000,00. Dit betreft voornamelijk een stijging van de kosten van inzameling en verwerken en een lagere vergoeding voor het inzamelen van PMD.*
Waarom is de vergoeding voor het inzamelen van PMD verlaagd?

Antwoord
De hoogte van de inzamelvergoeding van het PMD-afval, die gemeenten ontvangen uit het Afvalfonds, wordt jaarlijks berekend op basis van landelijk gemiddelde inzamelkosten bij kostenefficiënte uitvoering en de laatst bekende samenstelling van het bron gescheiden PMD-afval. Op basis van de samenstelling van het PMD-afval wordt de vergoeding bepaald. Als het PMD-afval meer verontreinigingen (afval wat niet in het PMD-afval hoort) bevat wordt de vergoeding lager.

SP

BEGROTING

PROGRAMMA'S

1. Participatie

20. *blz. 19 Indicator voorzieningen bijstand*
Waarom staan er geen instroom cijfers maar alleen uitstroomcijfers? alleen uitstroomcijfers geeft geen absoluut cijfer.

Antwoord
Bij de prestatie indicatoren zijn de uitstroomcijfers in de begroting opgenomen omdat we hier door ons beleid invloed op hebben (bijvoorbeeld door re-integratie en rechtmatigheid).
De instroomcijfers zijn lastig vooraf in te schatten en zijn ook geen gevolg van beleid waar we invloed op hebben.
We monitoren gedurende het jaar wel de instroomcijfers. Bijvoorbeeld: in 2022 zijn er tot oktober 181 aanvragen geweest, waarvan er 132 zijn toegekend.
Tussen januari en oktober 2022 is het gemiddelde aantal bijstandsuitkeringen 837. Vanaf maart laat dit jaar een geleidelijke daling zien.

2. Ontplooiing

21. *blz. 31 beleidsindicatoren ontplooiing*
Onder 2 relatief verzuim wordt 2021 aangegeven, waarom gaat de toelichting maar tot 2019?

Antwoord
Zie beantwoording van vraag 17.

PARAGRAFEN

1. Paragraaf lokale heffingen

22. *blz. 60 lokale heffingen afval*
Waarom gaat u ervan uit dat mensen de gft-container vaker aan de weg gaan zetten in 2023?
Kunt u uitleggen hoe u aan de rekenvoorbeelden komt?

Antwoord
Op basis van het aantal werkelijk aanbiedingen uit het vorige kalenderjaar (2021) doen wij een aanname over het gemiddeld aantal aanbiedingen voor het nieuwe begrotingsjaar (2023).

LOKAAL BETROKKEN

BEGROTING

PARAGRAFEN

1. Paragraaf lokale heffingen

23. *Blz. 60 Afvalstoffenheffing*
Het behalen van de doelstelling (VANG) 100 kg restafval per inwoner gaat moeizaam. Vandaar dat er een nieuwe VANG- maatregelenplan in december is vastgesteld.
Wat is de reden van het verhogen van het tarief per aanbieding van de container gft-afval t.o.v. 2022? Immers het tarief voor restafval blijft gelijk. In hoeverre heeft dit invloed op het behalen van de doelstelling van 100 kg restafval per inwoner?

Antwoord
Het ledigingstarief van een container wordt bepaald door de inzamel- en verwerkingskosten. In april 2022 is de nieuwe overeenkomst voor de verwerking van het Gft-afval ingegaan. Het verwerkingstarief per ton is circa € 25,00 hoger dan daarvoor, dit betreft 3.200 ton Gft-afval wat resulteert in een verhoging van circa € 80.000,00. De hogere verwerkingskosten hebben dus geleid tot een hoger ledigingstarief voor het aanbieden van een Gft-container. Het is lastig om dit in te schatten, maar we blijven de hoeveelheden ingezameld afval monitoren, die cijfers krijgt u bij de VANG-evaluaties aangeboden.

CHRISTEN UNIE

BEGROTING IN HOOFDLIJNEN

Financiële beschouwingen

24. *blz. 1 In de nota perspectief en financieel herstel zijn komende verplichte beleidsontwikkelingen en de uitwerking van de septembercirculaire 2022 meegenomen. Verplichte beleidsontwikkeling zullen we als gemeente hoe dan ook moeten doen Waarom zijn deze dan al niet meegenomen in de begroting?*

Antwoord
Nieuwe (verplichte) beleidswensen nemen we in de begroting op via een perspectiefnota. Een perspectiefnota maakt deel uit van de planning & control cyclus en is het eerste document in een cyclus (van een kalenderjaar). Via een perspectiefnota stelt de gemeenteraad het kader vast voor de inhoud van de begroting voor een komend kalenderjaar. In de regel wordt een perspectiefnota in juni (i.c. 2022) voorafgaand aan het kalenderjaar (i.c. 2023) door de gemeenteraad behandeld en vastgesteld.
In 2022 is echter geen perspectiefnota voor het kalenderjaar 2023 opgesteld. Daarom is de begroting 2023 beleidsarm (dat wil zeggen zonder nieuwe beleidswensen). De beleidswensen worden nu aan de raad voorgelegd via de nota Perspectief en financieel herstel 2023-2033. Afhankelijk van uw besluitvorming worden de financiële consequenties van beleidswensen als wijziging verwerkt in de begroting 2023.

25. *blz. 6 De rijksvergoeding voor bijstandsuitkeringen is 371.000 euro lager, de begrote uitkeringslasten dalen met 215.000 euro Op pagina 19 wordt echter een hoger aantal luitkeringsgerechtigden begroot. Op pagina 29 wordt vervolgens een stijging van het uit te geven bedrag aan bijstandsuitkeringen van 246.000 genoemd. Kunt u dit uitleggen?*

Antwoord
Op bladzijde 6 wordt het verschil toegelicht tussen de jaarschijf 2023 zoals deze was geraamd in de begroting 2022 enerzijds en de herziene begroting 2023 anderzijds.
Op bladzijde 19 wordt een lager aantal uitkeringsgerechtigden begroot t.o.v. 2022.
Op bladzijde 29 wordt het nadelig saldo toegelicht tussen enerzijds het jaar 2022 en anderzijds de herziene raming voor 2023. Dit is dus een andere vergelijking dan de analyse op bladzijde 6.
In de bijgestelde begroting 2022 werden de uitkeringslasten (via de voorjaarsnota) verlaagd omdat het aantal uitkeringsgerechtigden achter bleef bij de raming. In de begroting 2023 wordt een hoger aantal uitkeringsgerechtigden geraamd. Daarnaast stijgt ook de bijdrage aan de SRNOG.

26. *blz. 6 De taakstelling voor het theater Geert Teis is haalbaar gebleken.*
Waarom was dit niet haalbaar?

Antwoord
Zie beantwoording van vraag 1.

BEGROTING

KADERS

27. *blz. 15 Diverse stukken die bij de kaders genoemd worden zijn of lijken in ieder geval verouder. Voorbeeld Beleidsplan Veiligheidsregio Groningen 2016-2019. Levert dit juridische problemen of risico's op?*

Antwoord
Kaders met een periodeduiding blijven geldig tot het moment dat ze worden ingetrokken of opnieuw worden vastgesteld.

PROGRAMMA'S

3. Leefbaarheid

28. *blz. 44 Graag een uitleg waarom de bijdragen aan de ODG met 42.000 euro voor het taakveld milieu en met 107.000 euro voor het taakveld Wonen is gestegen.*

Antwoord
Zie beantwoording van vraag 8.

PARAGRAFEN

1. Paragraaf lokale heffingen

29. *blz.60 Afvalstoffenheffing:*
Waarom is er gekozen voor stijging van het vaste tarief, en niet voor stijging van het variabele tarief?

Antwoord
We streven naar een 100% kostendekkende afvalstoffenheffing. Omdat het aantal containeraanbiedingen (sterk) kan fluctueren zijn bij stijging van het variabele tarief de risico's op onderdekking groter.

***